

Skydd mot trolltyg.

En kvinna vågade ej gå ut efter barnafödelse, innan hon var kyrktagen, utan att hon var försedd med stål. Det skulle skydda henne mot trolltyg.

Trolltyg.

Gengångare.

På vägen mellan Jämshög och Boa omkom ett brudpar på bröllopsnatten. Vagnen välte över en bäck, sedan kallad Bruabäcken, och brudparet sänktes i bäcken. Gubben Nils Petter Ekman, som bodde ett stycke därifrån, såg sedan flera nätter brudparet på väg till Jämshögs by, antagligen till kyrkogården därstädes.

Gengångare.

Tecken och tydor.

När döddansare, en sorts stora insekter, slå mot taket
betyder det dödsfall.

Tecken och ty-dor.

Dödsvarsel.

Tecken och tydor.

Julnatten sopade man ihop askan i den öppna kakel-
ugnen och såg efter, om där fanns några spår i densamma. Voro dessa
vända inför, skulle någon komma till huset, t. ex. genom giftermål
eller födsel, men voro de vända utåt, skulle någon gå från huset, t.
ex. genom dödsfall.

Skriv endast på denna sida!

Tecken ochtydor.

Varsel.

2758

Tecken och tydor.

Om tupparna gala om nätterna, blir det regn.

Tecken ochtydor.

Varsel i öv-
rigt.

Blekning
av lister
in jämsk
april 1930

6

App. P. Johanson

Per. Hilva Fristedt
- född 1875 -

Tecken och tydor.

På påskdagsmorgon dansar solen, strax efter den
kommer upp. Detta gör den till minne av och av glädje för att Fräl
saren uppstått.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2758

Tecken och

tydor.

2758

Tecken och tydor.

Om den första, man mötte på morgonen, råkade vara
en kvinna, som fött oäkta barn, betydde det tur.

Tecken och
tydor.

2758

Tecken och tydor.

Den av brudparet, som kommer först i säng bröl-
lopsnatten, blir herre i huset.

Tecken ochtydor.

Tecken och tydor.

Om en kvinna har tån bredvid stortån större än stortån, kommer hon att som gift bli den rådande i hemmet.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2758

Tecken och
tydor.

Magisk handling.

Då en människa hade dött på något onaturligt sätt, genom mord, självmord el. dyl., ute vid en väg t. ex., skulle var och en, som gick förbi där, lägga en sten eller ett ris på platsen.

Magisk hand-
ling.

Talesätt.

"Sitta på tre gjønne/hyende/", var den största ära, som vederfors en besökande.

Om man höll på med något länge, brukade man säga:

"Dä får ja hålla på mä te'domen kommer ifrå Norje." Där var nämli-
gen tingshus förr.

Grötrim.

När potatisplockningen var slut, bjöds arbetsfolket
på gröt. Vid den brukade man rimma ungefär så här:

Denna gröden ä goa.

Han ä kotta för bå faa o moa.

—
Denna gröden ä kott för di, som hacka o flänga,
O inte för di, som stå på hackan o hänga.

—
Denna gröden ä kott i en gryda o inte i en bötta.
Ta inte i schajn mea än du tya lötta.

—
Denna gröden ä kott i en gryda o inte i en fjäring
Gu välsigne bå de o dina kärning.

—
Denna gröden ä kott i en gryda o inte i en spann.
Gu välsigne bå de o dina man.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2758

Grötrim.

Sjukdom.

Dödsmansmod yttrade sig i slapphet och slakhet. För att få reda på, om en person led av sjukdomen, mätte man personen i fråga med en ulltråd mellan hjässan och fotabjället samt mellan fingertopparna på de utsträckta händerna. Om det sistnämnda avståndet var längst, hade personen dödsmansmod. Avståndet från den punkt, där ulltråden slutade, och ut till handen mätte man sedan genom att lägga en fingsbredd efter en annan. Så många fingrar, som man fick rum med, så många veckor hade personen lidit av sjukdomen. För att bli fri från sjukdomen företogs en dylik mätning en gång i veckan i 3 veckor men på samma veckodag.

2758

Sjukdom.

Dödsmansmod

eller

mosjukan.

Sjukdom.

Älvablåst yttrade sig däri, att den angripne fick blåsor, särskilt i ansiktet. Var det en kvinna, som led av sjukdomen, botades hon genom att en man, som förut haft samma sjukdom, blåste henne i ansiktet. Var den sjuke en man, botades han genom att en kvinna, som förut lidit av sjukdomen, förfor på samma sätt.

Sjukdom.

Älvablåst.

Sjukdom.

Då en person led av krämpor och värk, lade man henne över en tröskel och sköt med en bössa så kallat villarpaskott över den sjuke. Sjukdomen hade kommit genom något övernaturligt väsen i luften.

Sjukdom.

Villarpaskott

Sjukdom.

Revormar botades genom att man med ett knappnåls-
huvud ritade längs revormen.

Om någon kom in, där någon satt, som hade revormar,
och gick fram till denne samt spottade honom i ansiktet utan att
först ha talat ett ord, skulle revormarna gå bort.

Sjukdom.

Revormar.

Sjukdom.

För att få bort vårtor skulle man taga lika många ärtor som vårtor och slänga i en brunn men skynda sig, så att man var under tak, innan ärtorna nådde vattenytan.

Vårtor kunde man också få att försvinna genom att ^{många} knöt lika många knutor på en tråd, som man hade vårtor, och sedan lade denna tråd under en sten, dit man aldrig mer skulle gå, ty då fick man vårtorna tillbaka.

Sjukdom.

Vårtor.

Tiggare.

När tiggare kommo till ett ställe,gingo de ej in,om de sågo en mager katt utanför,ty då voro människorna där så snåla, att inte bara katten fick mat. Var det däremot en fet katt utanför,gingo de in.

Vinter.

Den afton, då första nytändningen på nyåret ägde rum, skulle man ut och välkomna månen, d. v. s. hälsa "nyårsnöjet". Man medtog då en psalmbok, som man slog upp. Den psalm, man slog upp då, lärde man sedan utantill.

Vinter.

Midsommar.

Midsommarafton plögade man plantera två kärleksörter, föreställande två personer, den minsta en kvinna och den största en man, i någon springa i taket eller väggen. Växte dessa örter mot varandra, kom det att bli äktenskap mellan de två parterna, och växte de ifrån varandra, blev det inget utav. Om blott den ena växten vände sig från den andra, skulle motsvarande part svika den andra.

Midsommar.